

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ,
ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ**

**ПРАВИЛНИК
О ПРОСТОРНО-ТЕХНИЧКИМ УСЛОВИМА ЗА СМЈЕШТАЈ
ГАЈЕНИХ ЖИВОТИЊА, ОБЈЕКТИМА И ОПРЕМИ У
СТОЧАРСТВУ**

Бања Лука, октобар 2015. године

На основу члана 9. став 4. Закона о сточарству („Службени гласник Републике Српске”, број 44/15) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске”, бр. 118/08 и 11/09), министар пољопривреде, шумарства и водопривреде доноси

**ПРАВИЛНИК
О ПРОСТОРНО-ТЕХНИЧКИМ УСЛОВИМА ЗА СМЈЕШТАЈ ГАЈЕНИХ
ЖИВОТИЊА, ОБЈЕКТИМА И ОПРЕМИ У СТОЧАРСТВУ**

Основне одредбе

Члан 1.

Овим правилником се уређују просторно-технички услови које треба да испуњавају објекти за смјештај гајених животиња, термичке особине објеката и унутрашње опремање, безбједност објеката са гледишта заштите вода, основно и додатно обезбјеђење објеката, општи захтјеви за објекте у сточарству, услови у објектима за главне врсте гајених животиња, услови у објектима за досушивање и складиштење сијена, услови у објектима за складиштење и управљање стајњаком и отпадом на фарми, услови у објектима за складиштење хранива, услови које треба да испуњавају измузишта, опрема за мужу, обавезе овлашћеног лица, те прелазне и завршне одредбе.

Појмови који се користе у правилнику

Члан 2.

Појмови који се користе у овом правилнику имају сљедеће значење:

- 1) гајена животиња је животиња означена у складу са прописима, која се гаји на пољопривредном газдинству за потребе привредног искоришћавања или коришћења у рекреативно-спортске сврхе,
- 2) објекат у сточарској производњи јесте објекат или скуп објеката за гајене животиње који се користе у сврху смјештаја, узгоја, исхране, спровођења зоотехничких захвата и мјера и других узгојних поступака, осим објеката и опреме за узгој и држање пчела и риба,
- 3) објекат у сточарској производњи за главне врсте гајених животиња јесте објекат или скуп објеката за смјештај говеда, свиња, оваца, коза, живине и коња,
- 4) објекат у сточарској производњи за узгој већег броја главних врста гајених животиња јесте објекат или скуп објеката, гдје збир свих гајених животиња износи или прелази код говеда и коња 60 условних грла, код свиња 20 условних грла, код оваца и коза 25 условних грла и за живину у складу са Прилогом 4. овог правилника, уз чију пројектну документацију се прилаже мишљење овлашћеног лица,
- 5) помоћни објекти у сточарској производњи јесу објекти за сушење и складиштење сијена и сламе, објекти за складиштење стајњака, ђубрива и осоке, објекти за складиштење текућег отпада и објекти за конзервисање и складиштење силаже и текућих хранива,

- 6) стаја јесте објекат за смјештај и узгој гајених животиња који је прилагођен захтјевима појединих врста, односно пасмина и категорија животиња у сврху економског искориштавања,
- 7) држање гајених животиња на дубокој простирци јесте слободан систем смјештаја и узгоја гајених животиња у објекту уз правовремено стављање простирке на површине за лежање и уклањање стајњака у одређеним временским размацима,
- 8) држање гајених животиња на косом поду јесте слободан систем смјештаја и узгоја гајених животиња у објекту, уз правовремено стављање простирке на горњем дијелу лежишта. Лежишта су изведена са нагибом од 4% до 10% и смјером пада ка крмном ходнику уз дневно уклањање стајњака. Лежишта се могу налазити и са обје стране крмног стола, при чему животиње приступају крмном столу непосредно са лежишта које је под нагибом од 4% до 10% у смјеру од крмног стола према прљавом ходнику. Прљави ходник се налази са обје стране иза лежишта,
- 9) бокс је ограђени дио стаје који је намијењен за једну животињу или више њих, који је величином прилагођен држаној врсти, пасмини и категорији животиња, може служити за одмор животиње, исхрану, одмор и исхрану као комбиновани бокс, или као мјесто за фиксацију или затварање животиње, као мјесто за спровођење различитих здравствених или зоотехничких мјера и преглед животиња,
- 10) преграда са обје бочне стране у боксу јесте преграда која ограђује животињу на мјесту гдје она лежи, односно стоји, која забрањује балегање на сусједно лежиште, ограничава узајамно наношење повреда или гурање приликом устајања, односно лијегања гајених животиња,
- 11) спољни појединачни бокс је надстрешница са три затворене стране без регулисања климе, која служи за смјештај телади од рођења до завршетка млијечне исхране, тј. до преласка на исхрану кабастих хранивима,
- 12) крмни ходник је дио простора у стаји, односно комуникација кроз стају, која се налази уз лежишта и садржи јасле, односно површину која је намијењена за приметање хранива,
- 13) крмни сто је пролазни манипулациони ходник у стаји са вишим нивом пода у односу на ниво пода гдје стоје животиње, који омогућава пролаз покретне механизације за потребе растурања хране на једну или обје стране ходника, на којима се налази простор за храниво истог нивоа као крмни сто,
- 14) простор за храњиво је грађевински елемент који је дио крмног стола, служи као простор за приметање хранива и ограничен је само предњим дијелом према животињама, а ниво пода крмног стола и овог простора је исти,
- 15) јасле су грађевински елемент који је дио крмног ходника, односно крмног простора, које ограничавају рубовима водоравно и усправно животињама да разбацују храниво,
- 16) решеткасти под је подни дио стаје са решеткама које омогућавају пропадање балеге и мокраће у канале за изђубравање,

- 17) испуст је ограђена отворена површина која се веже на стају и служи за кретање животиња, у зависности од технологије смјештаја, може се користити за напајање и исхрану и има систем одвођења прљавих вода у канализациони систем (систем за изђубравање),
- 18) кавез, једноспратни или вишеспратни, стабилни или покретни, јесте опрема за држање живине, у којој је омогућена исхрана, напајање, чишћење, одговарајуће провјетравање и по потреби сакупљање јаја,
- 19) обogaћени кавез јесте начин држања живине за производњу конзумних јаја који испуњава основне етолошке захтјеве,
- 20) алтернативни систем смјештаја јесте начин држања живине за производњу конзумних јаја, који обезбјеђује све етолошке захтјеве за држање живине,
- 21) опрема за досушивање јесте скуп објеката и машина за досушивање увенуле зелене кабасте хране ваздухом, која се састоји од вентилатора, цијеви за ваздух, површина за досушивање, а може бити допуњена опремом за аутоматско управљање и припрему ваздуха који се доводи из спољне средине,
- 22) објекти за управљање стајњаком јесу скуп објеката за манипулацију са стајњаком и његово складиштење, чији су дијелови осочаре и јаме, пумпне јаме, манипулационе површине, машински дио или посебни објекти за раднике,
- 23) ђубриште јесте непропусно надземно или полунадземно/полуукопано складиште за чврсти стајњак, чисти или мијешани са сламом или остацима од хране,
- 24) пумпна јама јесте непропусна јама у коју долази осока или течни стајњак, текући дијелови других отпадних вода из стаје и њима контаминираних вода, односно остали текући отпад, пред њихово даље спровођење и манипулацију, и опремљена је хомогенизационом опремом у сврху манипулације са течним стајњаком,
- 25) осочара (осочна јама) јесте непропусно надземно складиште за осоку, текуће дијелове отпадних вода из стаје са манипулативних површина, која има опрему за пуњење и пражњење осоке и опремљена је хомогенизационом опремом у сврху манипулације са течним стајњаком,
- 26) силажник је чврсти водоравни или усправни објекат, сило-ров или сило-кула за конзервисање и складиштење силаже, угљенохидратних, полупротеинских и протеинских хранива,
- 27) контролни систем јесте дио објекта чији технолошки систем и опрема обезбјеђују отицање контаминираних вода или штетних материја из објеката, односно контролу и надгледање цијелог технолошког процеса у оквиру различитих дијелова структура за смјештај гајених животиња,
- 28) захватне површине су површине које се израђују испод носећих резервоара за складиштење течних потенцијално штетних материја и представљају каде и базене, са сниженим нивоом у односу на ниво просторије, простора или

површине складишта и служе да захвате прве количине ових материја услед спонтаног истицања, односно да спријече њихово разлијевање по цијелом објекту, простору или површини,

- 29) измузиште је помоћни објекат на фарми у којем се врши мужа гајених животиња и
- 30) овлашћено лице је дипломирани инжењер пољопривреде – смјер сточарство, које је положило стручни испит и којем је Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде (у даљем тексту: Министарство) издало рјешење о стручној оспособљености за давање мишљења у складу са овим правилником.

Термичке особине објеката и унутрашње опремање

Члан 3.

- (1) Топлотне техничке особине конструкције одређују се на основу топлотног биланса грађевине, према захтјевима за заштиту околине у односу на врсту гајених животиња, систем узгоја, складиштење, конзервисање и припрему биљних и животињских производа, уважавајући производњу топлоте из пратећих биолошких процеса, емисије водене паре и гасова.
- (2) Техничка рјешења објеката за гајене животиње треба да омогуће да брзина струјања ваздуха, прашина, топлота, релативна влажност ваздуха, концентрација гасова, свјетлост и бука буду у границама које не шкоде животињама.
- (3) Уколико је због здравља и добробити, те обезбјеђења континуитета производње гајених животиња потребно вјештачко провјетравање, у том случају потребно је обезбиједити замјену уређаја за провјетравање у случају његовог квара, те начин сигнализације квара уређаја.

Безбједност објеката са гледишта заштите вода

Члан 4.

- (1) У складу са захтјевима за постављање објеката у односу на складиштење, производњу или управљање штетним материјама, објекти се дијеле према нивоу безбједности на:
- 1) основно обезбјеђење и
 - 2) додатно обезбјеђење.
- (2) Основни ниво безбједности у складу са чланом 5. захтијевају објекти:
- 1) за складиштење средстава за заштиту биља и простори за њихово мијешање, санитарне површине, простори за пријем и отпрему, са изузетком приручних складишта,
 - 2) за складиштење минералних ђубрива и простори за њихово мијешање, санитарне површине, простори за пријем и отпрему, са изузетком приручних складишта,
 - 3) за очување и складиштење силаже са сувом материјом нижом од 30%,
 - 4) за складиштење стајског ђубрива,
 - 5) за смјештај и узгој гајених животиња и
 - 6) за уклањање и третман отпадних вода.

- (3) Објекти који захтијевају основни ниво безбједности у складу са чланом 5. овог правилника или додатно обезбјеђење у складу са чланом 6. овог правилника гдје је степен могуће пријетње квалитету и здравственој исправности воде већи, јесу:
- 1) јаме и резервоари за складиштење осоке, течног стајњака и силажних сокова,
 - 2) силажници (корита) и силоси за чување силаже са садржајем суве материје нижим од 30%,
 - 3) ђубришта и испусти стајних вода из стаја за гајене животиње и
 - 4) канализација и одводи отпадних вода, јама за стајњак, осочара и силажних сокова.
- (4) Дијелови објеката који захтијевају основно обезбјеђење у складу са чланом 5. овог правилника и додатно обезбјеђење у складу са чланом 6. овог правилника, јесу:
- 1) подови простора за складиштење средстава за заштиту биљака, у случају када заједно са зидовима и висином прага на уласку у простор (просторију) ствара јаму/базен без могућности отицања, са изузетком привремених складишта и
 - 2) под, унутрашњи сливници, унутрашња канализација, канали и јаме у стајама за гајене животиње.
- (5) Објекти које захтијевају основно обезбјеђење и додатно обезбјеђење у складу са чл. 5. и 6. јесу надземни резервоари за складиштење течних минералних ђубрива.
- (6) Под захватних површина изграђен је од непропусног материјала, а ивице се изграђују са падом према унутрашњости захватне површине, тако да омогуће приступ механизацији и минимално хабање. Капацитет захватне површине треба да буде минимално $1/4$ капацитета резервоара.

Основно обезбјеђење објеката

Члан 5.

Основно обезбјеђење објеката ограничава спонтано истицање штетних материја из објеката у окружење, односно у површинске токове и подземне воде, те обезбјеђује:

- 1) непропустљивост површина и конструктивних дијелова који долазе у контакт са штетним материјама,
- 2) да се онемогући отицање штетних материја истицањем, прелијевањем или испирањем,
- 3) постављање резервоара за течна минерална ђубрива изнад захватних површина.

Додатно обезбјеђење објеката

Члан 6.

Додатно обезбјеђење објеката изводи се у случају када су објекти смјештени у областима са вишим степеном опасности од поплава и у заштићеним зонама, те у складу са тим треба обезбиједити да:

- 1) се испита пропустљивост површина на објектима у којима се складиште течна минерална ђубрива прије пуштања у рад и након тога једном у десет година,
- 2) надземни резервоар за складиштење течних минералних ђубрива, запремине веће од 100 m^3 , има индикаторе у случају ако дође до пропуштања течности, за дијелове који нису прегледни,

- 3) се јаме и резервоари за складиштење стајњака, осоке и течног стајњака, силажних сокова, те силоси у којима се складишти силажа са учешћем суве материје мањим од 30% контролишу на водопропусност у складу са важећим нормама, прије пуштања у рад, а затим у сваких наредних пет година, а у случају јама укопаних у земљу сваких десет година,
- 4) се јаме и резервоари за складиштење стајњака, осоке и течног стајњака, силажних сокова те силоси у којима се складишти силажа са учешћем суве материје мањим од 30%, опреме безбједносним системима који контролишу цурење, односно истицање ускладиштених материја,
- 5) се канали у стајама са решеткастим подом и системима држања без простирке, који спроводе отпадне течности у складишта течног стајњака, прије пуштања у рад испитају на водопропусност и
- 6) код силажних јама за складиштење хранива са учешћем суве материје мањим од 30%, код ђубришта код којих је одвођење течности обезбијеђено природним падом, контрола се врши у току изградње, односно извођења радова на овим објектима и приликом пуштања у рад.

Објекти у сточарству – општи захтјеви

Члан 7.

- (1) Положајем у простору, техничким и технолошким рјешењем објекат за држање гајених животиња одговара технологији узгоја која се примјењује и тим се:
 - 1) обезбјеђује квалитетно животно окружење, добробит, добра производност и здравље животиња, те их штитити од лоших климатских услова који могу негативно утицати на њихово здравље и производњу,
 - 2) у складу са врстом и категоријом животиња, обезбјеђује максимум кретања да би се остварила добробит животиња, а да се избјегну њихове непотребне патње или повреде,
 - 3) обезбјеђује додатно вјештачко освјетљење, ако доступно природно освјетљење не обезбјеђује физиолошке и етолошке потребе гајених животиња, а да инсталација вјештачког освјетљења и интензитет зрачења не изазову друге негативне надражаје код животиња,
 - 4) омогућава раднику у стаји – узгајивачу дневни надзор здравственог стања, кондиције и добробити животиња,
 - 5) омогућава раднику у стаји – узгајивачу дневни надзор над стањем технике и технологије у стаји, која служи у узгоју животиња, посебно ако је ријеч о аутоматизованим системима на којима је зависна добробит и здравље животиња; ако је потребно и обезбјеђењем мобилног освјетљења са стабилним извором свјетлости,
 - 6) обезбјеђује стају од улаза лица који немају одобрење за приступ објекту,
 - 7) обезбјеђује да животиње не могу саме изаћи из стаје и ограничити улаз других животиња споља,
 - 8) омогућава спровођење дезинсекције, дезинфекције и дератизације,
 - 9) омогућава обављање ветеринарских прегледа, интервенција и узимање узорака,
 - 10) омогућава узгајивачу и овлашћеним лицима безбједан рад и спровођење узгојно-селекцијских мјера и захвата и
 - 11) умањује емисију амонијака и неугодних мириса.
- (2) Под у објекту за смјештај, узгој и манипулацију гајеним животињама изводи се тако да:

- 1) одговара маси гајене животиње, а површина пода је тако обрађена да онемогући клизање животиња,
 - 2) прорези и пуне површине на решеткастим подовима одговарају врсти и категорији гајених животиња, а прорези су постављени окомито у односу на најчешћи смјер кретања животиња,
 - 3) не изазивају патње и повреде код гајених животиња,
 - 4) обезбјеђују одговарајући комфор животињама приликом лежања, одговарајуће нагибе и да површине одговарају тјелесним мјерама гајених животиња и
 - 5) на мјестима за утовар и истовар животиња, рампе, пролази и мостови, имају површине које ће онемогућити клизање, имати бочне ограде, а нагиб није већи од 20 степени и између дијелова ових површина не постоје отвори у којима се могу заглавити екстремитети животиња; уколико постоје степенице, оне нису више од 20 cm,
- (3) Конструкције, искоришћени материјали и обрада површина у стајама, посебно јасала и крмног стола, те других дијелова са којима животиња долази у додир, немају оштре дијелове на које се животиња може повриједити и не угрожавају здравље и добробит животиња.

Објекти за главне врсте гајених животиња

Члан 8.

- (1) Објекат у сточарској производњи за узгој већег броја главних врста гајених животиња, осим оног прописаног чланом 7. овог правилника испуњава и сљедеће:
 - 1) објекте за говеда – Прилог 1. овог правилника који чини његов саставни дио, објекте за свиње – Прилог 2. овог правилника који чини његов саставни дио, објекте за овце и козе – Прилог 3. овог правилника који чини његов саставни дио, објекте за живину – Прилог 4. овог правилника који чини његов саставни дио и објекте за коње – Прилог 5. овог правилника који чини његов саставни дио и
 - 2) захтјеве за пратеће објекте за смјештај и узгој гајених животиња, како је прописано у чл. 9, 10. и 11. овог правилника и Прилогу број 7. који чини његов саставни дио.
- (2) Коefицијенти за израчунавање условног грла налазе се у Прилогу број 6. овог правилника и чине његов саставни дио.

Објекти за досушивање и складиштење сијена

Члан 9.

- (1) Капацитет објеката за досушивање и складиштење сијена и сламе се прорачунава на основу специфичне тежине складиштених материја и количина које је потребно ускладиштити и досушити.
- (2) Максималан капацитет корисног простора објекта и дијелова за досушивање и складиштење сијена и сламе, услови складиштења у складу са количинама ускладиштене масе, техничка рјешења загријавања ваздуха за сушење, рјешења отвора на објекту, врата и чистих улазних комуникација се планирају и изводе у складу са важећим нормама произвођача.

- (3) Спољашњи зидови и кров објеката за досушивање и складиштење сијена и сламе спречавају улазак падавинских вода у ускладиштену масу.
- (4) У објектима без опреме за досушивање дозвољено је да се складишти сијено и слама са минималним садржајем од 84% суве материје.
- (5) Отвори за провјетравање објеката за досушивање и складиштење сијена и сламе:
 - 1) имају површину и положај који одговарају технологији провјетравања објекта,
 - 2) испуњавају услове безбједности рада,
 - 3) ограничавају улазак у простор објекта и гнијежђење птица и
 - 4) на вентилаторима са електричним погоном имају уређај (сензор) за топлоту који ће омогућити аутоматско гашење вентилатора, да у случају прегријавања не дође до samozапалења вентилатора, односно објекта или ускладиштене робе.
- (6) Под се израђује тако да онемогући продирање влаге у ускладиштену масу. Решетке за досушивање на поду које служе као довод ваздуха су довољно чврсте и изведене тако да омогуће кретање механизације и друге складишне технике по истима, а изведене су тако да онемогућавају да дође до сопственог зачепљавања.
- (7) Вентилатор обезбјеђује да при сушењу посљедњих слојева масе, на висини од 6 m, не пада брзина излазећег ваздуха испод $0,06 \text{ m} \cdot \text{s}^{-1}$.
- (8) Објекат за складиштење сијена и сламе изводи се тако да се омогући редовно мјерење топлоте ускладиштене масе.

Ђубришта, јаме и резервоари

Члан 10.

- (1) Складишни капацитети ђубришта, јама и резервоара за складиштење чврстог и течног стајњака и осоке одређују се у односу на укупан број животиња, врсту и категорију гајених животиња, производњу отпадних вода и систем узгоја.
- (2) Објекат за складиштење чврстог и течног стајњака, осоке и другог течног отпада испуњава услове прописане чл. 5. и 6. овог правилника.
- (3) Конструкција објекта одговара условима агресивног окружења. Бетонске и челичне конструкције одговарају нормираним вриједностима за овакве конструкције.
- (4) Дно ђубришта има подужни нагиб у распону од 1,5% до 3%, према одводној јами. Подужни попречни нагиб дна манипулационих површина се изводи тако да осока, односно течни стајњак и контаминирана падавинска вода отичу према збирном каналу или каналу који води до јаме.
- (5) Обилазни појас око ђубришта са ниским граничником, који служи за равнање ђубришта има непропусну површину, са падом од најмање 3% према ђубришту.
- (6) Доток течног стајњака у јаму се обезбјеђује површинским током – отвореним каналом. Овај канал је непропустан, а уколико је постављен око јаме, онда је укопан, са повишеним граничницима, да би се обезбиједило да се не разлива течни стајњак при пуњењу већим количинама падавинских вода, с тим да је укупно $1/3$ од пројектованих потреба захватних површина канала од водонепоропусног бетона, а $2/3$ се односе на пројектовано оптерећење у случају пуњења падавинским водама и могу бити земљани, односно од природног материјала који окружује овај канал. Земљани дио око канала је набијен и чврст.
- (7) Резервоари и јаме за течни стајњак су опремљени справама за пражњење и хомогенизацију стајњака, односно да се обезбиједи хомогенизација другим начином. У случају складиштења масе која не захтијева хомогенизацију (осока и силажни сокови) поставља се челична усисна цијев која се протеже до најниже

тачке на дну објекта (резервоара, јаме), а на другом крају завршава се прирубницом за прикључак на цријево усисне пумпе.

- (8) Површине на којима се врши преузимање (утовар), као саставни дио резервоара и јама за течне материје израђују се као армиранобетонске непропусне површине у ширини и дужини колосијека довољног за кретање транспортних средстава која се користе за њихово преузимање. На бочним странама ивичњаци су издигнути изнад земље за 40 см. Пад треба да води са свих страна према централном одводу којим се дио евентуално просуте материје приликом утовара враћа у резервоар или јаму. У непосредној близини овог мјеста обезбјеђује се извор воде и омогућава прање возила под притиском.
- (9) У објекту у којем се узгаја већи број гајених животиња препоручује се изградња два објекта за складиштење осоке.
- (10) Цијеви за одвод и довод осоке до складишног објекта су обезбијеђене од смрзавања течности.

Објекти за складиштење храњива

Члан 11.

- (1) Складишни капацитет објекта за конзервацију и складиштење силаже, те складишни капацитет јаме и резервоара за складиштење силажних сокова одређује се према потребама и у складу са губицима који се очекују усљед складиштења, дужином складиштења, изабраном техником и начином конзервације, те настајању силажних сокова.
- (2) Објекат за конзервацију и складиштење силаже са сувом материјом мањом од 30% и објекат за складиштење силажних сокова испуњавају услове прописане у чл. 5. и 6. овог правилника.
- (3) Конструкција објекта за складиштење хранива одговара условима агресивног окружења. Бетонске и челичне конструкције одговарају условима који су прописани важећим нормама. За овакве конструкције дно и зид силажника се изводе од материјала отпорног на смрзавање, осим у подручјима у субмедитеранским крајевима Републике Српске, до 500 м. н. в. У зависности од климатских услова, подне површине се испуњавају материјалом који спречава смрзавање.
- (4) Унутрашње површине силажника, силоса, јаме и резервоара имају глатку површину која је отпорна на дјеловање киселина, органских и неорганских, а обезбјеђује непропусност штетних материја. Премази на унутрашњем дијелу су од материјала који су здравствено безбједни, редовно се контролишу и по потреби обнављају.
- (5) Најмања разлика између највишег нивоа подземних вода која је одређена хидролошким истраживањима локације и најниже тачке темеља силоса или јаме је 0,5 метара.
- (6) За отицање силажних сокова изводе се у дну силажника подужни одводни канали најмање ширине 30 см и висине 20 см. Силажник ширине 12 м има најмање један овакав канал, а силажник преко 12 м ширине има два оваква канала. Попречни нагиб дна силажника износи најмање 3% према каналу. Подужни нагиб дна силажника је најмање 1% од стране са које почиње прикупљање течности у канал. Начин покривања одводних канала омогућава отицање силажних сокова.
- (7) У силажнику за силажу са сувом материјом изнад 30%, довољно је обезбиједити попречни и подужни нагиб од 1%. Код наткривеног силажника се попречни и подужни нагиби не одређују.

- (8) Складишне и радне површине силажника, са изузетком улазних и излазних рампи обезбијеђене су ивичњацама или укупима тако да у силажник не продиру велике количине падавинских вода, односно да из њега не истичу течности на водозаштићене површине. Висина ивичњака је најмање 40 cm изнад земље.
- (9) Нагиб улазних и излазних површина на рампама је у оквиру 10%. Горња ивица улаза је изведена тако да спријечи продирање атмосферске воде у силажник.
- (10) Код површинских силажника нагиб улазних и излазних рампи треба да је увијек већи од подужног нагиба силажника. Уз зидове силажника је изграђен непропусни канал за прикупљање и одвод силажних сокова у јаму. Најмања ширина излазног канала је 40 cm, дубина 8 cm и нагиб према јами 1%. Спојеви на овој структури су прописно затворени.
- (11) Највиши ниво корисног простора јаме за складиштење силажних сокова не прелази најнижу тачку површине силажника.
- (12) Отворена ненаткривена јама за складиштење силажних сокова је обезбијеђена од могућности упадања лица и гајених животиња. У случају лоцирања на отвореном простору са слободним приступом, неопходно је оградити јаму.
- (13) Силос је израђен од непропусног материјала и заштићен од улаза падавинских вода.
- (14) Темељи силоса испуњавају захтјеве који су одређени нормама, те одговарају спецификацији произвођача.
- (15) Приступни путеви, радне површине, односно улазне рампе ка објектима за складиштење силаже су чврсте, поплочане, асфалтиране или бетониране, односно урађене од материјала који онемогућава стварање прашине или блата, те омогућава нормално кретање механизације. Улазна рампа је одвојена од складишта силаже каналом са решеткама или жлијетом који ће омогућити забрану слободног преливања силажних сокова и њима контаминираних вода.

Измузиште

Члан 12.

- (1) Измузиште је конструисано тако да омогући: брзу и хигијенски исправну мучу крава, смањи физички рад на најмању могућу мјеру, једноставно и ефикасно манипулисање кржавама, као и у потпуности контролисано и хигијенски исправно манипулисање млијеком.
- (2) Минимални технички захтјеви за измузишта прописани су у Прилогу 7. овог правилника.
- (3) Постоје различити типови измузишта од којих су најзначајнија: пролазна, редна, рибља кост, паралелна, тандем, као и аутоматизовани системи муче.
- (4) При конструкцији измузишта, неопходно је испоштовати сљедеће услове:
 - 1) спречавање физичког, хемијског или биолошког загађења тих просторија избором мјеста за њихову изградњу и односом са осталим садржајима на фармама,
 - 2) уколико је могуће, измузиште и складиште млијека удаљити од мјеста за складиштење стајњака што је више могуће,
 - 3) под измузишта треба да буде на вишој коти од мјеста за складиштење стајњака и складишта хране,
 - 4) уколико је терен у паду, водити рачуна да приликом обилнијих падавина вода која се накупи у дворишту не долази до мљекаре и измузишта,

- 5) обратити пажњу на отворе у мљекарама да би се спријечио улазак глодара и инсеката,
- 6) под и зидови треба да су обложени керамиком ради лакшег одржавања хигијене,
- 7) неопходни садржаји измузишта су простор за мужу, складиште за млијеко, санитарни пролаз за музара и простор за вакуум пумпу,
- 8) није дозвољено накупљање прашине на површинама у измузишту,
- 9) складиште за млијеко просторно је одвојено од стајских објеката,
- 10) измузиште је изграђено од чврстог материјала због спречавања уласка глодара и побољшања термоизолационих својстава зидова,
- 11) омогућавање несметаног прилаза возилу за одвоз млијека до мљекаре и
- 12) долазак до измузишта и одлазак треба испланирати тако да вријеме чекања краве у простору за окупљање прије муже никад није више од једног сата.

Опрема за мужу

Члан 13.

- (1) Опрема за мужу су средства смјештена у измузишту којим се врши измузање млијека из животиња.
- (2) Одржавање опреме за мужу и све повезане процедуре требало би да буду спроведене у складу са препорукама произвођача.
- (3) Опрема за мужу треба да буде дизајнирана, конструисана, одржавана, очишћена и дезинфикована тако да се ризик од повреде или стварања бола код млијечних грла сведе на минимум.
- (4) Опрему за мужу треба провјеравати и одржавати бар једном у шест мјесеци, а тестирање вакуума најмање једном годишње врши овлашћено лице.

Овлашћено лице за давање мишљења на пројектну документацију

Члан 14.

- (1) На пројектну документацију за објекте прописане чл. 8, 9, 10. и 11. овог правилника мишљење даје овлашћено лице.
- (2) Овлашћено лице из става 1. овог члана је дипломирани инжењер пољопривреде – смјер сточарство које има положен стручни испит који обухвата области прописане овим правилником и Законом о сточарству.
- (3) Стручни испит се полаже пред Комисијом за полагање стручног испита за објекте у сточарству (у даљем тексту: Комисија) коју именује министар пољопривреде, водопривреде и шумарства из реда стручњака из области сточарства.
- (4) Комисија доноси пословник о раду, уз сагласност Министарства.
- (5) Министарство утврђује литературу за полагање стручног испита, одређује рокове, распоред, мјесто и вријеме полагања стручног испита.
- (6) Административне послове у вези са организацијом и одржавањем стручног испита обавља Министарство.
- (7) Трошкове полагања стручног испита сноси кандидат или привредно друштво, односно предузетник код којег је кандидат запослен.
- (8) Министарство води регистар овлашћених лица за давање мишљења на пројектну документацију, чији се садржај налази у Прилогу 8. овог правилника.

Овлашћено лице за тестирање музних уређаја

Члан 15.

- (1) Овлашћено лице за тестирање музних уређаја прописаних чланом 13. овог правилника, је дипломирани инжењер пољопривреде – смјер сточарство, које има положен стручни испит који обухваћа области прописане овим правилником и Законом о сточарству.
- (2) Стручни испит се полаже пред Комисијом за полагање стучног испита за објекте у сточарству (у даљем тексту: Комисија) коју именује министар из реда стручњака из области сточарства.
- (3) Комисија доноси пословник о раду уз сагласност Министарства.
- (4) Министарство утврђује литературу за полагање стучног испита, одређује рокове, распоред, мјесто и вријеме полагања стучног испита.
- (5) Административне послове у вези са организацијом и одржавањем стучног испита обавља Министарство.
- (6) Трошкове полагања стучног испита сноси кандидат или привредно друштво, односно предузетник код којег је кандидат запослен.
- (7) Овлашћено лице наведено у ставу 1. овог члана посједује сертификовану опрему, која се редовно тестира, односно калибрира у складу са упутствима произвођача, и на захтјев надлежне инспекције даје на увид потврде о тестирању, односно о извршеној калибрацији.
- (8) Министарство води регистар овлашћених лица за тестирање музних уређаја, чији се садржај налази у Прилогу 8. овог правилника.

Прелазна одредба

Члан 16.

Власници објеката у сточарској производњи који су изградили објекте прије доношења овог правилника дужни су да ускладе просторно-техничке услове прописане овим правилником у року од пет година од дана његовог ступања на снагу.

Завршне одредба

Члан 17.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Бања Лука, октобар 2015. године

МИНИСТАР

Проф. др Стево Мирјанић

Објекти за говеда**1. величина стајалишта, боксова, лежишта и групних боксова**

Категорија говеда	Смјештај – старосна категорија		Стајалиште, бокс		Групни бокс				
			минимални стандарди						
			дужина (mm)	ширина од оса (mm)	површина лежишта ⁵⁾ (m ² .грло ¹⁾)	шир. крмног простора (mm) ⁷⁾	дубина крмног ходника ⁶⁾ (mm)		
Краве	Везане са простирком	Кратко стајалиште (гатачко)		1700	1050				
		Кратко стајалиште		1900	1100				
		Средње стајалиште		2300	1100				
		Стајалиште за тељење ²⁾		2500 ¹⁾	1125 ¹⁾				
		Стајалиште за тељење проширено ³⁾		2500	2200				
	Слободне – са простирком и без простирке	Комбиновани бокс		1750	1100				
		Боксови		2300	1125 ¹⁾				
	Слободне – са простирком	Групни бокс са простирком				5	700	2800	
Бокс за слободно тељење				9	700	2800			
Телад	Слободне – са простирком	Појединачни бокс	до 14 дана старости	1200	1000				
			до 90 дана старости	1700	1000				
		Спољни појединачни бокс – наткривени дио		1400	1100				
	Испуст од најранијих дана до одбијања		1400	1100					
	Слободне – са простирком и без простирке	Боксови	до 6. мј. стар.		1600	700			
			Групни бокс са простирком	до 3. мј. стар. ⁴⁾				1,50	350
		до 6. мј. стар.				1,80	430	1600	
Јунице	Слободне – са простирком и без простирке	Боксови	до 11. мј. стар.	1700	750				
			до 18. мј. стар.	1800	900				
			до 24. мј. стар.	2000	1050				
	Слободне – са простирком	Групни бокс са простирком	до 11. мј. стар.				2,10	500	1900
			до 18. мј. стар.				2,85	600	2000
			до 24. мј. стар.				3,75	640	2200
	Слободне – без простирке	Групни бокс са простирком	до 11. мј. стар.				1,35	500	1900
			до 18. мј. стар.				1,90	600	2000
до 24. мј. стар.					2,30	640	2200		

Товна говеда (бикови)	Слободне – са простирком	Групни бокс са простирком	до 350 kg ж. м.		2,20	500	1900
			до 550 kg ж. м.		3	600	2000
			над 550 kg ж. м.		3,50	640	2200
	Слободне – без простирке	Групни бокс са решеткастим подом	до 350 kg ж. м.		1,40	500	1900
			до 550 kg ж. м.		1,90	600	2000
			над 550 kg ж. м.		2,30	640	2200

Објашњење:

- 1) Приликом модернизације стаје, у случају када могуће величине и унутрашњи распоред објекта не омогућавају друга рјешења, дужина стајалишта може бити 2000 mm, а ширина 1125 mm.
 - 2) Стајалиште за телјење дужине 2000 mm у комбинацији са мобилним уклањањем ђубрета има снижен ходник за ђубрење у односу на задњи дио стајалишта, највише у распону од 50 mm до 80 mm.
 - 3) Стајалиште за телјење проширено се може направити спајањем са сусједним стајалиштем, лежиштем.
 - 4) У периоду млијечне исхране за групни смјештај и појединачно дојење телаци.
 - 5) Подразумијева се корисна површина (дјела за лежање), тј. површина која се користи за лежање (без површина између лежишта, односно крмног стола, крмног ходника, те подужних зидова који их раздвајају, уколико постоје).
 - 6) Дубина крмног ходника подразумијева величину сниженог дијела од простора за лежање заједно са степеницом прије крмног стола, уколико постоји, али без дијела који подужно дијели крмни сто и простор за лежање, уколико постоји. Ако је у овакој стаји смјештено више категорија животиња, онда дубина крмног простора одговара најстаријој државној категорији.
 - 7) Ширина крмног простора је представљена 1 : 1.
- скраћенице: ж. м.= жива маса; мј. стар. = мјесеци старости.

2. Величине крмног простора и појилица за говеда

Величине (mm)			Краве		Јунице слободан систем		Товна говеда слободан систем		Телад мј. старости	
			смјештај		мј. старости		жива маса (kg)			
			слобод.	везано	до 18	до 24	до 350	над 350	до 3	до 6
Ширина јасала, укључујући крмну преграду ¹⁾	мин.	800		650	750	650	750	400	500	
Ширина обостраних јасала укључујући крмну преграду ¹⁾	мин.	1300		1000	1100	1000	1100	800	900	
Ширина пролазног крмног стола без крмне преграде ¹⁾	мин.	3600 – обострани 3200 – једностранни		3600 – обострани 3200 – једностранни				-		
Ширина пролазног крмног стола без крмне преграде ¹⁾	мин.	3800		3600				3600		
Висина предњег дијела јасала у односу на ниво стајања	Средње стајалиште и слободан систем	макс.	600	500	500	550	500	550	400	450
			Кратко стајалиште и комбиновани бокс	300	300	Не користи се				
Висина дна јасала у односу на ниво стајања	Средње стајалиште и слободан систем	мин.	70		70				100	
			Кратко стајалиште и комбиновани бокс	70		Не користи се				
Висина горње ивице појилице/корита у односу на ниво стајања	макс.	800	650	700	800	700	800	500	600	
Број животиња	На 1 појилицу	макс. (ком)	8	2	-					
	На 1 м корита		30	-	40					

Објашњење:

- 1) Крмна преграда је преграда између крмног мјеста, односно простора за животиње и крмног стола. Максимална дебљина крмне преграде до 100 mm.

3. Величине преграда у објектима за говеда

Величине у mm		Краве	Телад	Јунице	Говеда у тову
Висина преграде у односу на под ¹⁾	минимално	1400	1100	1400	1400
Висина доње пречке на огради у односу на под	максимално	350	200	250	250
Водоравни размак осталих пречки између себе		440	275	360	360
Размак између пречки при у усправном положају		150	120	140	140

Напомена:

- 1) Приликом смјештаја говеда на дубокој простирци за укупну висину ограде подразумијева се ниво од пода у крмном ходнику, а на мјесту лежања од највишег нивоа простирке.

4. Код система са косим подом, гдје је крмни сто ниже постављен у односу на дио за лежање, преграда између крмног стола и лежишта је постављена најмање 150 mm у смјеру према лежишту, а прелаз између крмног ходника и лежишта је најмање 200 mm висок, у корист простора за лежање. Ово се не односи на боксове за тељење. Бокс за тељење може бити постављен тако да крава има непосредан контакт са крмним столом са простора за лежање.

5. Прорези на решеткама

Категорија говеда	Ширина нагазног дијела (mm)	Ширина прореза (mm)
Музаре	140	40
Телад до 6 мјесеци старости	80	25
Јунице	120	30
Говеда у тову	120	35

6. Препоруке за постављање решеткастих подова, решетака на крмним ходницима или пролазима:

- Решетке се добро учвршћене са истим ширинама нагазног, односно прорезног дијела, постављене у смјеру најчешћег кретања животиња, подужно на прорезе.
- На решеткама не смије бити оштрих дијелова, на којима би се животиње могле повриједити.
- Материјал од којих су израђени обезбјеђује минимално хабање и отпорност на агресивно окружење стаје.

7. Минималне површине простора у чекалишту испред измузишта и након изласка из измузишта је 1,4 m².грло⁻¹.

8. Нагиби и висинске измјене подова стаја за говеда

Показатељ	Јединица	Краве	Телад до 6. мј. стар.	Јунице	Говеда у тову
		максимално			
Подужни нагиб пода бокса и стајалишта	%	2	3	2	5
Попречни нагиб пода лежишта	%	5	5	5	5
Нагиб пода лежишта са дубоком простирком, у смјеру ка хранидбеном ходнику	%	7	10	10	10
Попречни нагиб хранидбеног ходника ¹⁾	%	2	2	2	2
Подужни нагиб канала за одвођење мокраће	%	2	2	2	3
Дубина пода лежишта у стаји са слободним држањем и дубоком простирком у односу на хранидбени ходник	mm	700	500	700	700

Објашњење:

- 1) У хранидбеним ходницима са решеткастим подом и у стајама у којима се овај простор простире, подужни и попречни нагиби су 0%.

Напомена:

Нагиби подова и канала за одвод мокраће и течног садржаја су спојени на унутрашњу канализациону мрежу. Ова канализација није потребна за подове који се простиру дубоком простирком, у којима је обезбијеђено простирање минимално 7 kg простирке/УГ/дан и у боксовима са чврстим подом лежишта, гдје је обезбијеђено простирање минимално 3,5 kg простирке/УГ/дан.

Прилог 2.

Објекти за свиње

1. Површине подова бокса и боксова за смјештај свиња

Стаја (одјељење)	Технологија система смјештаја		Површина бокса мин. (m ² .ks ⁻¹)	Површина бокса мин (m ² .ks ⁻¹)	
За крмаче, припуштене и супрасне	У појединачном боксу		1,2	-	
	У боксу	у боксу	1,2	-	
		са заједничким прстором	-	1,9	
	У групном боксу		са одвојеним изјубравањем	1,2	-
		са решеткастим изјубравањем	-	1,8	
За крмаче, високе гравидности, пред прашење и опрашене на сисању	У породном боксу	Трајни бокс	у боксу	1,4	-
			са заједничким прстором (без простирке)	-	3,3
		Привремени бокс	у боксу	1,6	-
			са заједничким прстором (са простирком)	-	5,7
Одбијена прасад	У групном боксу	Без простирке или са дневним простирањем у односу на масу прасади	до 10 kg	0,15	-
			10 kg до 20 kg	0,20	-
			20 kg до 35 kg	0,32	-
			Са дубоком простирком за прасад до 35 kg	0,58	+ хран. ходник
Товне свиње	У групном боксу	Без простирке или са дневним простирањем у односу на масу свиња	30 kg до 50 kg	0,4	-
			50 kg до 85 kg	0,55	-
			85 kg до 110 kg	0,7	-
			изнад 110 kg	1	-
		Са дубоком простирком за свиња до 110 kg	1,1	+ хран. ходник	
Одгој назимица и младих нерастова	У групном боксу	Без простирке или са дневним простирањем у складу са узрастом	нерастови до 5 мјесеци	0,8	-
			нерастови до 5 до 10 мјесеци	1,5	-
			назимице до 6 мјесеци	0,75	-
		На дубокој простирци у складу са узрастом	нерастови до 5 мјесеци	0,9	+ хран. ходник
			нерастови од 5 до 10 мјесеци	1,7	+ хран. ходник
	назимице до 6 мјесеци	0,9	+ хран. ходник		
Нерастови	у појединачном боксу		4,5	6	

Напомена:

1. Наведене површине су представљене без површине корита, али са површином, али са хранилицама за концентровану храну.
2. У боксовима подијелим на пуни под и простор за изјубравање подразумијева се да су површине за изјубравање додате површинама пуног пода за лежање (код прасади мин. 0,1 m²/грло, т тову. 0,2 m²/грло).
3. И системима смјештаја на дубокој простирци додаје се површина хранидног ходника.

2. Површине пода у односу на масу животиња

Категорија свиња у групном боксу	Жива маса (kg)	Минимална, корисна површина пода, без баријера (m ² .ks ⁻¹)
Одбијена прасад, приплодне свиње и свиње у тову (осим припуштених назимица и крмача)	до 10	0,15
	више од 10 до 20	0,20
	више од 20 до 30	0,30
	више од 30 до 50	0,40
	више од 50 до 85	0,55
	више од 85 до 110	0,65
	више од 110	1

3. Површине пода и њихова подијела по величини групе

Категорија свиња у боксу		Укупна минимална, корисна површина пода, без баријера (m ² .грло ⁻¹)	Од овог мин. чврста/пуна површина повезана, од које је макс. 15% за отворе намјењено за изјубравање (m ² .грло ⁻¹)
Припуштене назимице	група 6–39 грла	1,64	0,95
	група мања од 6 грла	1,80	
	група 40 и више грла	1,48	
Крмаче	група 6–39 грла	2,25	-
	група мања од 6 грла	2,48	
	група 40 и више грла	2,03	
	супрасне	-	1,3

4. Бокс за групни смјештај крмача и назимица – у доби од четири седмице након припушта до седам дана прије планираног прашења има стране дуге најмање 2,8 m. Бокс у којем се гаји мање од шест животиња има стране дуге најмање 2,4 m. У објектима за мање од десет крмача могу се крмаче и у периоду око прашења држати појединачно само ако се обезбиједи нормално окретање животиња.

5. Бокс за нерастове. Површина пода у боксовима за одрасле нерастове има најмање 6 m². У боксовима за припуштање, корисна површина је најмање 10 m² и на њој не смије бити никаквих препрека.

6. Прези на решеткама

Категорија свиња		Минимална ширина нагазног дијела (mm)	Минимална ширина прореза (mm)
Крмаче и нерастови		80	25
Крмаче у породилишту	дио за крмаче	80	20
	дио за прасад	18	11
Прасад у одгоју до 35 kg		18	11
Назимице и нерастови и узгоју		60	15
Свиње у тову		60	20

7. Величине прореза бетонских решеткастих подова за групни одгој свиња

Категорија свиња		Минимална ширина нагазног дијела (mm)	Минимална ширина прореза (mm)
Прасад		50	11
Прасад по одбијању		50	14
Товљеници		80	18
Припуштене назимице и крмаче		80	20

8. Величине смјештаја за припуштене и супрасне крмаче

Показатељ	минимално	Бокс ¹⁾	Бокс	Бокс са простирком
Дужина бокса	mm	640	-	640
Ширина бокса ⁷⁾	mm	1850 ³⁾		1200 ²⁾ 1850 ³⁾
Ширина бокса	mm	-	1900	
Ширина дијела за изјубравање	mm	650 ⁴⁾	1050	1650 ⁴⁾
Висина ограде	mm	950	950	950
Дужина корита на грло	mm	375	450	375
Ширина корита	mm	350	350	350
Висина корита – крмни дио	mm	250	250	250
Висина појилице са здјелицом	mm	250	250	250
Нагиб лежишта у %	%	3 ⁶⁾	3	3 ⁶⁾

Појашњења из табеле:

- 1) Боксови у систему без простирке се планирају као пролазни.
- 2) Када је отворен бокс.
- 3) При затварању бокса задњом преградом.
- 4) Од тога дио за изјубравање заузима максимално 650 mm.
- 5) Висина појилица групних корита је за 50 mm нижа.
- 6) 300 mm иза корита нагиб лежишта треба да буде 5% смјером ка крмном ходнику.
- 7) Ширина бокса мјерена од крмне ивице корита.

9. Величине смјештаја високо супрасних, пред прашење и крмача дојиља

Показатељ	Минимално	Простор (бокс) за прашење и исхрану прасади у доби од 28 до 35 дана		
		без простирке		са простирком равни
		са равним боксом	са усправним боксом	
Дужина бокса/од тога дужина за прихрану	mm	1800/700 ¹⁾	1800	2000
Дужина бокса за крмаче	mm	650	650	650 ²⁾
Ширина бокса ⁸⁾	mm	2150 ³⁾	1950 ³⁾	2300
Висина оgrade за крмаче	mm	950	950	950
Висина оgrade за прасад	mm	500 ⁴⁾	500 ⁴⁾	500
Дужина корита	mm	375	375	375
Ширина корита	mm	350	350	350
Висина крмног дијела корита	mm	250	250	250
Висина здјеласте појилице за крмаче	mm	250	250	250
Висина усправне коцкасте за крмаче ⁵⁾	mm	550	550	550
Висина здјеласте појилице за прасад на сиси	mm	100 ⁵⁾	100 ⁵⁾	100
Висина усправне коцкасте за прасад на сиси ⁶⁾	mm	180	180	180
Нагиб лежишта	%	3 ⁷⁾	3 ⁷⁾	3

Појашњења:

- 1) У случају када се прасад одбија у доби од 21 дан дужина бокса је минимално 1550 mm, од тога дио за прихрану 500 mm.
- 2) У прасилиштима са простирком обезбјеђује се бокс са могућношћу отварања бочно.
- 3) Дужина осе простора за крмаче у боксу код равних и косих боксова је мин. 2150 mm, укључујући 150 mm забране за залијегање.
- 4) Пролаз за прасад између боксова до дијела за крмаче је постављен цијелом ширином бокса висине између 220 mm до 250 mm.
- 5) Појилица за прасад се смјешта у задњем дијелу бокса изнад решетки.
- 6) Висина здјеласте појилице водоравне за крмаче и прасад је нижа за 50 mm.
- 7) 300 mm иза корита направити нагиб лежишта/пода од 5% у смјеру ка крмном ходнику, у случају када је под испод корита пуни.
- 8) Ширина бокса мјерена од крмне ивице корита.

10. Величине у смјештају за прасад у одгоју до 35 kg живе масе тијела

Показатељ	минимално	Исхрана из хранилице	
		бокс издигнути са решеткама или кавез ¹⁾	бокс са лежиштем и дијелом за изђубравање
Ширина бокса минимална	mm	1200	1500

Висина ограде	mm	800	800
Дужина ивице хранилице грло ²⁾	mm	160 ²⁾	160
Висина крмне ивице хранилице за концентровану храну ⁴⁾	mm	140	140
Висина појилица кружних	mm	180	180
Висина појилица – корита ⁵⁾	mm	300	300
Висина лежишта у односу на дио за изђубравање	mm	-	20
Нагиб лежишта	%	-	3-5

Појашњења:

- 1) Пуни дио пода чини најмање 1/3, до највише 1/2 укупне површине.
- 2) Испод хранилице за концентровану храну појас пуног пода широк је најмање 200 mm. На једно крмно мјесто хранилице за концентровану храну долазе највише четири прасета.
- 4) Дужина крмне ивице на грло минимално 200 mm.
- 5) У првом периоду одгоја прасади потребно је обезбиједити да максимална ивица корита буде 140 mm.
- 6) Висина водоравне појилице је нижа за 50 mm.

11. Величине смјештаја за узгој квалитетно-приплодних свиња

Показатељ	Минимално	Назимице и млади нерастови		Нерастови
		до 5 мјес. ¹⁾	од 5 мјес. ²⁾	
Ширина лежишта	mm	1400	1850	2000
Ширина дијела за изђубравање	mm	650	800	1050
Висина ограде	mm	950	950	1300
Дужина корита на грло	mm	250	350	370
Ширина корита	mm	300	300	350
Висина ивице корита	mm	200	220	250
Висина појилице поједничне	mm	250	350	350
Нагиб лежишта	%	3	3	3

Појашњења:

- 1) Очекиване масе од 25 kg до 70 kg.
- 2) Очекиване масе од 70 kg до 130 kg.

12. Унутрашње ширине прегонских ходника за поједине категорије прасади

Величине	Минимално (mm)
Високосупрасне крмаче	1000
Остале крмаче	850
Одгој прасади	650
Одгој прасади – кавези на више нивоа	800
Тов свиња	650
Назимице	800
Нерастови	950

13. Величине бокса за прање (грло)

Величина	Минимално (mm)
Ширина	650
Дужина	1800
Висина	950

Напомена:

За прање, дезинфекцију и преглед већег броја високосупрасних крмача пред њихово премјештање у дио за прањење потребно је обезбиједити посебан простор. Обично се планира у ходницима између одјељења за прањење и одјељења из којег долазе крмаче. Овај растор је пролазни, служи и као ходник и може се отворити, односно затворити. Максималан капацитет може бити 50 крмача.

14. Размаци у преградама (према висини ограде бокса/бокса изнад пода)

Категорија свиња	Висина ограде у односу на под (mm)	Унутрашња ширина елемената на огради максимална (mm)	
		Водоравни елементи	Усправни елементи
Прасад на сиси	до 500	пуни	не допуштају се
Високосупрасне, на прашењу и крмаче дојиље у боксу за прашење	700 ¹⁾	150	90
	више од 700	200	
Припуштене и супрасне назимице и млади нерастови	500 ²⁾	100	90
	500–800	150	
	више од 800	200	
Одгој прасади	500	65	55
	500–800	90	
Тов свиња, Одгој приплодних животиња	500	80	70
	500–750	100	
	више од 750	150	

Појашњења:

- 1) Висина размака најниже летве/пречке од пода у фиксационом боксу је најмање 220 mm до 250 mm.
- 2) Висина размака најниже летве/пречке од пода у боксу за држање износи макс. 160 mm.

15. Површина тврдих испуста за свиње

Категорија свиња	минимално (m ² .грло ⁻¹)
Припуштене и супрасне крмаче	2
Приплодне животиње до 6 мјесеци	1
Приплодне животиње од 6 до 12 мјесеци	2
Приплодни нерастови	10

16. Величине пролаза за прасад

Величине	минимално (mm)
Ширина	600
Висина	900

17. Интензитет освјетљења стаје је најмање 40 luxа у трајању најкраће осам часова дневно.

Објекти за овце и козе**1. Смјештајне површине за овце и козе**

Врста и категорија животиња	Минимална површина (m ² .грла ⁻¹)	
	овце	козе
Овца/коза	1,2	1,5
Овца/коза + 1 јагње/козле до одбијања	1,5	2
Овца/коза + 2 јагњета/козлета до одбијања	2	2,5
Јагњад/козлићи	0,25	0,35
Јагњад/козлићи у тову до 25 kg	0,4	0,5
Шиљежад у одгоју до годину дана	0,8	0,8
Приплодњаци	појединачни бокс	4
	групни бокс	3
Настрешница на пашњаку / 1 грлу	0,8	0,8

Напомена:

Овце и козе су смјештене у групним боксовима. Само током периода јагњења и дојења дио мајки је смјештен у појединачним боксовима на краће периоде два до пет дана. За јагњад и козлиће до одбијања се постављају/дограђују школе (ограђени простор у који се регулацијом висине пролаза омогућава улаз и излаз само за јагњад, односно козлиће), а које су непосредно повезане на групне боксове у којима су смјештене мајке. Отвор – пролаз на школама треба бити прилагођен пасмини, па се тако његова висина креће од максимално 350 mm до 400 mm, а ширина од 160 mm до 170 mm и има могућност затварања.

2. Подови:

- пуни подови (за смјештај на дубокој простирци или привременим простиркама), решеткасти подови (са одводима испод решетака, без простирке), и комбиновани са оба типа израђују се тако да онемогуће улазак влажности из пода/земље у стају, те спријече контаминацију подземних вода органским материјама које настају у стаји (ђубре, мокраћа, дезинфекциона средства и слично),
- подови у помоћним објектима (чекалиште пред измузиштем, измузиште, сирана, мјесто за ветеринарске прегледе и захвате) израђују се тако тако да се лако чисте и дезинфикују.

3. У смјештају на решеткастим подовима користе се решетке, које:

- имају равну нагазну површину, минималне ширине нагазног дијела 50 mm, прорез ширине 15 mm (максимална ширина прореза за јагњад је 17 mm, а за одрасла грла 21 mm),
- решетке се израђују направљене од материјала који је отпоран на физичко-хемијске услове који владају у стаји,
- обезбјеђују несметано пропадање ђубрета,
- не изазивају повреде код животиња.

У случају да дође до оштећења решетака, потребно је хитно извршити санацију оштећених дијелова и обезбиједити их на тај начин да животиња, односно њена нога не може упасти или се заглавити у решетке.

4. Зидови у измузишту, сирани и просторима за ветеринарске захвате израђују се од таквог материјала да се могу прати.

5. Величине технолошких елемената у стајама за овце и козе

Величине (mm)		Јагњад до 6 мјесеци	Шиљежа д и овце	Овнов и	Козлић и	Козе	Јарчеви	
Јасле	висина	максимално	700	700	1100	1000	1500	1500
	ширина		700	900	900	400	600	600
Размак летви		минимално	80	80	80	80	80	80
Дужина јасала на грло			150	350	500	150	350	500
Ширина јасала, укључујући крмну преграду			400	550	550	400	500	600
Ширина обостраних јасала		максимално	500	600	600	500	600	-
Дубина јасала			150	250	250	150	250	300
Висина ивице јасала – из стаје			250	500	500	250	700	700
– из ходника			550	550	550	550	550	550
Висина горње ивице појилице			250	500	500	250	700	700
Висина забране изнад јасала од ивице јасала			150	300	300	150	300	300
Висина ограде – укупно			800	1000	1500	1000	1200	1500
Размак између летава			водоравне летве од пода 70-100-100-150-200 и даље по 250			размак усправних летви 80		
Број животиња на појилицу (грла)			40	40	10	40	30	10

6. Површине испуста

Категорије оваца и коза	Минимално (m ² .грло ⁻¹)
Овце и козе	1
Шиљежад	1
Овнови и јарчеви – приплодни	10
Овнови и јарчеви – узгој	2

Појашњења:

Ограде на испустима за козе су високе најмање 1,2 m, а за јарчеве 1,5 m. Ограда за овце на пашњаку је висока најмање 0,9 m.

Објекти за живину**1. Број кљунова на 1 m² површине пода у узгоју на простирци**

Врста живине и старосне категорије			Мјерна јединица	Максималан број		
				товни тип	носиље	
Кокошке	пилићи	до 2 седмице	(кљун.m ⁻²)	20	30	
		до 8 седмица	(кљун.m ⁻²)	15	20	
		до 14 седмица	(кљун.m ⁻²)	12	15	
	пиленке од 12 седмица до полне зрелости		(кљун.m ⁻²)	7	10	
	пијевци од 12 седмица до полне зрелости		(кљун.m ⁻²)	3	5	
	носиље – производни узгој		(кљун.m ⁻²)	-	9	
	кокошке узгојне (заједно са пјевцима)		(кљун.m ⁻²)	5	7	
	тов бројлера	до 2 седмице	(кљун.m ⁻²)	40		
до 5 седмица		(кљун.m ⁻²)	22			
изнад 5 седмица		(кљун.m ⁻²)	15 или 34 kg ж. м. . m ⁻²			
Ђурке	тов	ћурићи	до 2 седмице	(kg.m ⁻²)	20	
			до 6 седмица	(kg.m ⁻²)	30	
			до 17 седмица	(kg.m ⁻²)	40	
			до 24 седмице	(kg.m ⁻²)	45	
	узгој средњи тип	ћурићи	до 2 седмице	(кљун.m ⁻²)	20	
			до 8 седмица	(кљун.m ⁻²)	10	
			до 14 седмица	(кљун.m ⁻²)	5	
		ћурке		(кљун.m ⁻²)	2,5	
	ћурани		(кљун.m ⁻²)	1,5		
	узгој лаки тип	ћурићи	до 2 седмица	(кљун.m ⁻²)	15	
			до 8 седмица	(кљун.m ⁻²)	10	
			до 14 седмица	(кљун.m ⁻²)	3	
		ћурке		(кљун.m ⁻²)	1,5	
		ћурани		(кљун.m ⁻²)	1	
Патке	пачићи	до 2 седмица	(кљун.m ⁻²)	20		
		до 4 седмице	(кљун.m ⁻²)	15		
		до 7 седмица	(кљун.m ⁻²)	7		
	патке узгојне		(кљун.m ⁻²)	3		
Гуске	гушчићи	до 3 седмице	(кљун.m ⁻²)	10		
		до 6 седмица	(кљун.m ⁻²)	6		
		до 8 седмица	(кљун.m ⁻²)	2		
		више од 8 седмица	(кљун.m ⁻²)	2		
	гуске		(кљун.m ⁻²)	2		

Напомена:

Одлучујући параметри који одређује површину по грлу у узгоју на простирци јесу старосна категорија или жива маса живине.

2. Обогаћени кавезни системи за узгој кока носиља за производњу конзумних јаја са више од 350 носиља:

- свакој носиљи обезбјеђује се најмање 750 cm² подне површине кавеза, од тога је корисна површина 600 cm², која је најмање 300 mm широка са нагибом пода који не прелази 14% и са унутрашњом висином најмање 450 mm. У ово се не рачуна површина простора за гнијездо. Висина кавеза ван корисне површине је најмање 200 mm,
- укупна површина сваког кавеза не смије бити мања од 2000 cm²,
- дужина неограниченог крмног простора за сваку носиљу у кавезу је најмање 120 mm; сваки кавез има систем напајања који одговара величини групе и свакој јединки уз доступне бар двије капалке (nipple) појилице или групне појилице,
- сваки кавез има гнијездо, пречку дужине најмање 150 mm за сваку носиљу, стељу за кљуцање и чепркање, прибор за трошење панци и
- пролазни ходник између кавеза широк је најмање 900 mm, а подни дио кавеза је издигнут најмање 350 mm изнад пода објекта.

3. Алтернативни систем смјештаја кока носиља за производњу конзумних јаја са више од 350 носиља има:

- најмање 100 mm простора за храњење код равних хранилица или најмање 40 mm простора код округлих хранилица,
- најмање 25 mm простора за пиће код равних појилица или најмање 10 mm простора код округлих појилица,
- код напајања капалкама (nipple појилицама) или чашицама за напајање најмање једна појилица или здјеласта на десет носиља,
- код фиксно постављених појилица свакој јединки су доступне барем по двије капљичне појилице или чашице за напајање,
- најмање једно гнијездо на седам кока носиља,
- код заједничких гнијезда је осигурано најмање 1 m² површине гнијезда за највише 120 носиља,
- густоћу насељености не већу од девет кока носиља по m²,
- најмање 150 mm дужине пречке за одмарање (без оштрих рубова), гдје пречка не смије бити постављена изнад простирке, а водоравна удаљеност међу појединим пречкама износи најмање 300 mm док између пречки и зида износи најмање 200 mm,
- најмање 250 cm² површине под стељом која покрива најмање 1/3 подне површине и
- подове који се обликују тако да подупиру према напријед окренуте прсте на обје ноге.

3.1. Алтернативни системи држања у којима се коке носиље могу слободно кретати међу спратовима испуњавају сљедеће услове:

- висина једног кокошињца није већа од четири спрата,
- висина међу појединим спратовима је најмање 450 mm,
- појилице и хранилице су распоређене тако да су једнако доступне свим јединкама и
- етажне су уређене тако да се спријечи падање фецеса на доње спратове.

3.2. Алтернативни системи држања са испустом, испуњавају сљедеће услове:

- да је обезбијеђено више отвора за непосредан излазак у испуст, високих најмање 350 mm и широких најмање 400 mm, који су правилно размјештени по цијелој дужини објекта, тако да на 100 јединки буде 2 m дужине отвора,
- да испусти имају: површину примјерену густоћи насељености и природи терена да би се спријечило било какво загађење; склониште од неповољних временских услова и грабежљиваца, одговарајуће појилице; густоћа насељености не смије бити већа од девет јединки по m².
- да је максимална концентрација 2500 носиља 1 ha тј. 4 m² испуста/јединки,
- да је најдужа удаљеност од границе испуста до најближег отвора 150 m, а уколико је та раздаљина већа, онда треба обезбиједити настрешнице и то на 1 ha четири настрешнице равномјерно распоређене широм испуста.

4. Минималне потребе и функционални параметри који су наведени за обогаћене и алтернативне врсте смјештаја не односе се на објекте са мање од 350 носиља, објекте за узгој родитељских и дједовских јаја.

5. Испусти за живину – површине

Врста живине и старосна категорија		Врста испуста	Површина минимално (m ² .кљун ⁻¹)	Напомена
Кокошке		ограничени	5	суви
Ђурке		ограничени	10	суви
Патке узгојне		ограничени	0,5	водени
			1	суви
Гуске узгојне		ограничени	0,5	водени
			1	суви
		пашни	5	-
Пачићи – одгој	1. до 7. дан старости	ограничени	0,06	суви
	8. до 21. дан старости		0,14	
	више од 21. дана старости		0,14	
Гушчићи – одгој	1. до 7. дан старости	ограничени	0,15	суви
	8. до 21. дан старости		0,14	
	више од 21. дана старости		0,2	

6. Простор за исхрану

Одгој и узгој		
врста и старосна категорија	корито за храњење максимално (mm.кљун ⁻¹)	здјеласте хранилице максимално (кљун ⁻¹)
Пилад	100 ¹⁾ -150 ²⁾	15 ¹⁾ -25 ²⁾
Кокошке	100 ¹⁾ -150 ²⁾	15 ¹⁾ -25 ²⁾
Ђурке	-	40
Патке	150	30
Гуске	150	40

Исхрана		
врста и старосна категорија	корито за храњење максимално (mm.кљун ⁻¹)	здјеласте хранилице максимално (кљун ⁻¹)
бројлери	30	65
Ђурке	до 6 седмица	-
	до 17 седмица	-
	до 24 седмица	-
патке	50	40
гуске	50	40

Напомена:

1) носиља

2) товна

7. Напајање живине

Врста и категорија	Појилице					
	корито	кружна	капаљке (nipple)	комбиноване	појилица за пилиће	
	минимално (mm.кљун ⁻¹)	максимално на једну појилицу (кљун)				
Тов бројлера	25	100	12	25	40	
Одгој пилаци – носиље	30	100	12	25	40	
Одгој пилаци – товне	30	70	8	20	30	
Узгојне кокошке – носиље	30	80	10	25	40	
Узгојне кокошке – товне	30	70	8	20	30	
Тов ћурки	до 6 седмица	20	100	12	20	40
	до 16 седмица	35	80	-	-	-
	до 22 седмице	35	75	-	-	-
Узгојне ћурке	35	75	-	-	-	
Тов патки	30	50	8	-	-	
Узгојне патке	30	50	6	-	-	
Тов гусака	100	40	-	-	-	
Узгојне гуске	120	40	-	-	-	

Напомена:

У кавезним батеријама се исхрана и напајање одређују типом кавеза.

8. Величина мрежа решеткастих и кавезних подова за живину

Врста а старосна категорија		Величина мрежа максимално (mm)
Galus domesticus	одгој	20 · 20
	узгој	25 · 50
Водена живина	пачићи до 30 дана	20 · 20
	гушчићи до 30 дана	15 · 45
	старија водена живина	25 · 25

9. Величине гнијезда

Врста живине	Гнијезда за ношење – минимално			На једно гнијездо – максимално (кљун)
	дубина (mm)	ширина (mm)	висина (mm)	
Узгојне кокошке – носиље	350	300	350	7
Узгојне кокошке – товне				5
Носиље – производња конзумних јаја				7
Ћурке	600	450	600	4
Патке домаће	450	300	350	7
Патке пекиншке	450	400	400	4
Гуске	500	450	500	6

Напомена:

У алтернативним системима смјештаја за производњу конзумних јаја држи се максимално 120 носиља на 1 m² групног гнијезда.

10. Величине пролаза за поједине врсте и категорије живине

Врста и старосна категорија	Минималне величине пролаза		Висина прага од пода (простирке) максимално (mm)	Број животиња по 1 пролазу/максимално (кљун)
	ширина (mm)	висина (mm)		
Кокошке	400	350	50	100
Гушчићи	400	400	50	100
Гуске	400	500	50	60
Пачићи	300	300	50	150
Патке	300	400	50	100

Напомена:

За обезбјеђење испуста израђују се пролази. Свако засебно одјељење у стаји има најмање два излаза на испуст.

11. Висина преграда за поједине врсте и категорије живине

Врста живине и старосна категорија		Висина преграде минимално (mm)
Пилићи – бројлери		600
Пилићи лаки тип	до 30 дана	1000
	више од 30 дана	1500
Носиље	носиље	у цијелој висини узгојног простора
	тов	2000
Ђурићи до 30 дана		1500
Ђурке и старији ђурићи		у цијелој висини узгојног простора
Пачићи		300
Патке		600
Гушчићи		500
Гуске		1000

12. Висина преграда на испустима

Врста живине и старосна категорија		Висина преграде минимално (mm)
Пачићи, гушчићи	водени испуст	500
	пашни испуст	800
Патке, гуске	водени испуст	600
Гуске	пашни испуст	1500

Напомена:

Висина преграда и ограда на воденим испустима рачунају се од висине нивоа воде. Преграда се поставља најмање 800 mm од најнижег нивоа воде.

13. Стабилност у испоруци електричне енергије обезбјеђује се алтернативним извором енергије, да би се провјетравање, освјетљење и загријавање обезбиједили константно у зависности од категорије живине.

Смјештај коња**1. Везани систем држања**

Коњ више од 400 kg ж. в.	Минимална површина (m ² .грло ⁻¹)	Минимална величина стајалишта ¹⁾		Јасле	
		ширина (mm)	дужина (mm)	висина (mm)	минимална ширина (mm)
Редна стајалишта	4,5	1500	2750	650-1000 ²⁾	650
Појединачни смјештај	4,5	1800	2750		

Појашњења:

1) У зависности од висине лакатног зглоба, узраста и вијека животиње.

2. Слободни систем држања

Категорија коња	Минимална површина (m ² .грло ⁻¹)	Минимална површина бокса (бокса) ¹⁾	
		ширина (mm)	дужина (mm)
до 200 kg ж. в.	6	2000	2000
200 kg до 400 kg ж. в.	7	2500	2500
400 kg до 500 kg ж. в.	8	2500	2500
више од 500 kg ж. в.	9	2500	2500

Појашњења:

1) Производ ширине и дужине бокса испуњава захтјеве за његовом минималном површином.

3. Величине крмног мјеста корита (крмног стола) при слободном смјештају.

Категорија коња	Минимална ширина (mm.грло s ⁻¹)	Висина (mm)
Ждријебе одбијено	600	650–900 ¹⁾
До годину дана	700	
Одрасли коњ	800	1000

Појашњења:

1) У зависности од висине лакатног зглоба, узраста и вијека животиње.

4. Конструкција подова:

- Под стајалишта на његовој првој трећини је водораван, а у задњем дијелу са нагибом од најмање 1,5%.
- Под лежишта у слободном систему и под боксова има минимални нагиб од 1% према ходнику.

5. Стајски ходници:

Ширина ходника и дворедних стаја износи минимално 3000 mm са вратима на бочно отварање/затварање, а код једноредних и дворедних стаја са стајалиштима износи мин. 2500 mm.

Прорачун живе масе гајених животиња на условно грло

Врста	Категорија, група животиња	Просјечна маса (kg)	Коефиције нт п (УГ/ јединка)
Говеда	краве у I лактацији	500	1
	краве у II и сљедећим лактацијама	600	1,20
	краве са великим тјелесним оквиром	700	1,40
	теляд у млијечној фази исхране до трећег мјесеца узраста	75	0,15
	теляд у биљној фази исхране од четвртог до краја осмог мјесеца узраста	140	0,28
	теляд од рођења до шестог мјесеца (просјек)	110	0,22
	јунице од 7 до 18 мјесеци узраста	280	0,56
	јунице од 19 мјесеци до 24 мјесеца	425	0,85
	јунице <i>selkem</i> 7 мјесеци до 24 мјесеца (просјек)	310	0,62
	бик у тову	365	0,73
	бик и во	800	1,60
Свиње	крмаче и вепрови	150	0,30
	прасад	10	0,02
	млада прасад за узгој и прасад у тову	60	0,12
	крмаче са одгојем прасади	225	0,45
Коњи	коњи до три године	375	0,75
	коњи од три године	650	1,30
Овце и козе	овце укупно	50	0,10
	козе укупно	50	0,10
Живина	носиље	1,50	0,0030
	пиленке	0,70	0,0014
	бројлери	0,80	0,0016
	патке узгој	3,50	0,0070
	патке тов	2	0,0040
	гуске узгој	4,80	0,0096
	гуске тов	2,50	0,0050
	ћурке узгој	15	0,030
	ћурке тов	8	0,016
	живина укупно (просјек)	1,30	0,0026

Напомена:

Прорачун се односи на појам „(4) објекат у сточарској производњи за узгој већег броја главних врста гајених животиња“ члан 2. став 4. овог правилника.

Подаци о маси тијела гајених животиња на условно грло (1 УГ = 500 kg живе масе тијела) односе се на просјечне вриједности за ту врсту, категорију, односно узраст животиња.

Прилог 7.**Измузишта****7.1. Препоручени параметри музних јединица за високопроизводне краве**

Параметри	Јединица	Вриједност/тип
Номиналан потпритисак у сабирнику	kPa	40 до 43
Карактер пулсације		асинхрони
Брзина пулсације	puls/min	50 до 60
Однос тактова сисања и стискања		52 : 48 до 60 :

		40
Трајање такта стискања	ms	мин. 200
Унутрашњи пречник млијековода	mm	40 до 90
Унутрашњи пречник дуге млијечне цијеви	mm	мин. 16
Унутрашњи пречник проточног грла сабирника	mm	16 до 20
Унутрашњи пречник кратке млијечне цијеви	mm	мин. 10
Унутрашњи пречник улаза до сабирника	mm	мин. 10
Количина усисаваног ваздуха до сабирника при номиналном потпритиску		
Запремина сабирника	cm ³	мин. 300
Маса музне јединице	kg	1,5 до 2,5

7.2. Основни параметри стационарних измузишта за краве

Тип измузишта	Број измузних мјеста	Укупна површина m ²	Површина једног мјеста m ²	Прљави дио измузишта m ² укупно	Прљави дио измузишта m ² /мјесто
Аутоотандем	2 · 3	70,5	11,75	36,6	6,1
	2 · 4	86,3	10,79	45,1	5,64
	2 · 5	102,1	10,21	53,6	5,36
	2 · 6	117,8	9,82	62,1	5,18
Рибља кост стандард	2 · 6	73,6	6,13	26,6	2,22
	2 · 8	94	5,88	32,6	2,04
	2 · 10	111	5,55	38,3	1,92
	2 · 12	128,1	5,34	44,1	1,84
Рибља кост са групним изласком	2 · 8	154,3	9,64	104	6,5
	2 · 10	182,2	9,11	123,7	6,19
	2 · 14	237,9	8,5	163	5,82
	2 · 15	251,8	8,39	172,9	5,76
Паралелно измузиште са групним изласком	2 · 8	119,9	7,49	65,2	4,1
	2 · 10	139,6	6,98	77,4	3,87
	2 · 10	163,2	6,8	89,6	3,73
	2 · 14	183,8	6,56	101,8	3,64

Прилог 8.

Регистар овлашћених лица

Р. бр.	Име и презиме	ЈМБ	Адреса	Датум полагања стручног испита	Број увјерења

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I ПРАВНИ ОСНОВ

Правни основ за доношење Правилника о условима за смјештај, објектима и опреми у сточарској производњи садржан је у члану 9. став 4. Закона о сточарству (“Службени гласник Републике Српске”, број 44/15), као и у одредби члана 82. став 2. Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“, бр. 118/08, 11/09,

74/10, 86/10, 24/12 и 121/12), којом се, између осталог, прописује да министар доноси прописе и одлучује о другим питањима из дјелокруга министарства.

II РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ПРАВИЛНИКА

Чланом 9. став 4. Закона о сточарству прописано је да ће министар правилником прописати услове и начин гајења животиња, као и објекте и опрему за гајење појединих врста и категорија животиња.

Квалитет смјештаја гајених животиња је један од одлучујућих фактора који утичу на профитабилност сточарске производње, здравље животиња и заштите животне средине. Ова тематика се разматра и у релевантним документима европске легислативе.

Правилником су прописане: термичке особине објеката и унутрашње опремање, безбједност објеката са гледишта заштите вода, наведени су општи захтјеви за главне и помоћне објекте у сточарству, те обавезе овлашћених лица.

Због унапређења стања у сточарској производњи, повећања прихода узгајивача, заштите животне средине и здравља потрошача и досљедне примјене Закона које је донијела Народна Скупштина Републике Српске, намеће се потреба за доношењем наведеног правилника.

III УСКЛАЂЕНОСТ СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

IV ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА

Члан 1. прописује оквире материје коју правилник обрађује.

Члан 2. прописује појмове који се користе у правилнику.

Члан 3. прописује термичке особине објеката и унутрашње опремање.

Чланови 4, 5. и 6. Прописују услове за безбједност објеката са гледишта заштите вода.

Чланови 7. и 8. прописују опште услове за главне објекте у сточарству.

Чланови 9, 10, 11. и 12. прописују опште услове за помоћне објекте у сточарској производњи и опрему.

Члан 13. прописује обавезе и права овлашћеног лица.

Чланови 14. и 15. Прописују прелазне и завршне одредбе.

V УЧЕШЋЕ ЈАВНОСТИ И КОНСУЛТАЦИЈЕ У ИЗРАДИ ПРАВИЛНИКА

У сврху спровођења процеса консултација и дефинисања могућих опција, као полазна основа урађена је идентификација релевантних актера и њихова анализа са аспекта очекиваног нивоа утицаја и интереса у области смјештаја гајених животиња. Правилник је био доступан јавности путем интернет странице овог министарства, а ради достављања примједби и сугестија. Поред тога у израду Правилника су била укључена и релевантне катедре за сточарство оба пољопривредна факултета.

VI ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

Финансијска средства за спровођење овог правилника Министарство ће обезбиједити из својих текућих средстава.

